Prima instanță: Judecătoria *****, (sediul Centru) jud. Boțan Olga
Dosar nr. 2a-4440/24 (2-22087617-02-2a-29112024)

D E C I Z I E

01 aprilie 2025 mun. *****

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ala Malîi
Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca
Grefier: Lilia Bulbocean

examinând în şedinţă de judecată publică, desfășurată în limba română, cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției al R.Moldova, împotriva hotărârii Judecătoriei *****, (sediul Centru) din 18 iulie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Colodrovschi Igor către Ministerul Justiției al R.Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 21 iunie 2022, Colodrovschi Igor s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Colodrovschi Igor a menționat că la 28 octombrie 2008, instanța de contencios administrativ a Curții de Apel ***** a admis cererea reclamantului de chemare în judecată către Primăria mun. ***** privind obligarea Primăriei mun. ***** de a-l asigura cu spațiu locativ, emițând în acest sens hotărârea nr. 3-2380/08, care a rămas definitivă prin necontestarea acesteia în instanța ierarhic superioară, specificând că, de la data intentării procedurii de executare până în prezent reclamantul a depus efortul, utilizând toate posibilitățile legale în determinarea debitorului de a executa hotărârea judecătorească, însă acestea n-au determinat nici într-un mod debitorul să-și onoreze obligația.

Mai menționează că rolul activ al reclamantului în procedura de executare s-a manifestat prin realizarea următoarelor acțiuni: schimbarea modului de executare, acțiune respinsă, propuneri debitorului de soluționare amiabilă prin încheierea unei tranzacții de împăcare ca în alte cazuri similare cu un avantaj de 50 % economie la bugetul public, care nu a fost acceptată, inițierea procedurii de sancționare contravențională a debitorului pentru neexecutarea hotărârii judecătorești acțiune respinsă, demersuri și solicitări adresate executorului judecătoresc, debitorului și autorităților Ministerul Justiției, Ombudsman, Procuratură, Parlament etc. în vederea neadmiterii încălcării dreptului la un proces echitabil, intentarea procedurii de răspundere civilă a debitorului, acțiune respinsă, sesizarea CEDO, intentarea a 13 acțiuni civile în instanța de judecată în temeiul Legii 87/2011, soldate cu 13 hotărâri irevocabile privind încasarea prejudiciilor și toate executate, specificând că în pofida existenței a 13 hotărâri judecătorești irevocabile, emise în baza Legii nr.87 din 2011, totuși până în prezent titlul executoriu rămâne neexecutat, fapt prin care în continuare se încalcă dreptul reclamantului recunoscut și garantat la un proces echitabil, acțiuni și inacțiuni prin care în mod direct îi sunt cauzate prejudicii de ordin material și moral.

Precizează că la nivel național nu există un recurs efectiv care ar stopa încălcarea dreptului, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor art.13 CEDO, iar prezenta cerere confirmă suplimentar această afirmație, specificând că prin hotărârile emise anterior s-a dispus recuperarea prejudiciilor materiale până la data de 30.04.2019, iar, prin prezenta cerere se solicită recuperarea prejudiciului material pentru perioada 01.07.2019-31.12.2021 și prejudiciul moral pentru perioada 01.05.2019-30.06.2022.

Consideră că mecanismul instituit de către autorități (Legea nr.87 din 2011) este un remediu neefectiv și neeficient, ba mai mult acesta contribuie efectiv și eficient la tergiversarea executării hotărârilor judecătorești, impunând reclamantului pierdere de timp și suferințe morale cauzate de sistemul birocratic al formalităților impuse, specificând că inacțiunile și nedorința vădită a debitorilor, cât și a statului reprezentat de instituțiile publice care nu întreprind nici o măsură în vederea neadmiterii încălcării în continuare a dreptului recunoscut, îi cauzează și suferințe morale, atât reclamantului personal cât și membrilor familiei sale, care cauzează stres și situații tensionate în familie, insuficiența mijloacelor financiare necesare pentru achitarea chiriei, totodată având și doi copii minori la întreținere.

În conexiunea celor relatate, lipsa spațiului locativ a determinat reclamantul să închirieze spațiu locativ în mun. ***** atât până la emiterea hotărârii judecătorești de asigurare cu spațiu locativ, cât și după pe parcursul anilor de activitate în cadrul organelor afacerilor interne, până în 2009 a beneficiat de compensație pentru închirierea spațiului locativ potrivit prevederilor Legii cu privire la poliție, achitându-i-se lunar în limita unui salariu de funcție în baza contractului de

locațiune, specificând că plata compensației pentru închirierea spațiului locativ a fost sistată în 2009 pe motiv că potrivit modificărilor operate la Legea cu privire la poliție, începînd cu luna decembrie 2009 aceste reglementări au fost abrogate, respectiv și compensațiile oferite au fost sistate pentru categoria respectivă de colaboratori, iar, în prezent reclamantul este angajat al IGP mun. ***** și nu este beneficiar al indemnizației pentru închirierea spațiului locativ.

Precizează că a continuat să închirieze spațiu locativ, iar, la 18.12.2017 a fost încheiat contractul de locațiune a unui apartament cu 2 odăi, fiind înregistrat la Direcția Deservire Fiscală Rîșcani la 27.12.2017, care a încetat la 31.10.2020 și contractul de locațiune din 08.10.2020, înregistrat la Direcția Deservire Fiscală Rîșcani cu nr.2443, care a încetat la 31.12.2021, conform căruia, plata lunară pentru chirie a constituit 4000 lei și care reprezintă prejudiciul material cauzat lunar.

Menționează că prevederile art.6, 13 CEDO, specificând că pentru perioada 01.07.2019-31.12.2021 mărimea prejudiciului material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești constituie 120000 lei (30 luni x 4000,00 lei), fapt confirmat prin recipise semnate pentru plățile efectuate.

Solicită constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești art.1 protocolul nr.1 și 6 CEDO, repararea prejudiciului material în mărime de 120000 lei pentru perioada 01.07.2019- 31.12.2021, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 1900 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 martie 2023, acțiunea a fost admisă parțial. S-a constatat încălcarea dreptului lui Colodrovschi Igor la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 3-2380/08 din 28.10.2008, emisă de Curtea de Apel *****, pentru perioada 01.07.2019-31.12.2021. S-a dispus încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Colodrovschi Igor suma de 120 000 lei (o sută douăzeci mi lei) cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 lei (zece mii lei) cu titlu de prejudiciu moral, în total în sumă de 130000 lei (o sută treizeci mii lei). În rest, pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral în partea ce excede suma încasată s-a respins, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 17 martie 2023, Colodrovschi Igor a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 martie 2023.

La 30 martie 2023, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 martie 2023.

Prin decizia Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel ***** nr. 2a-2137/2023 din 14 decembrie 2023, s-au admis apelurile declarate de Colodrovschi Igor și Ministerul Justiției al Republicii

Moldova. S-a casat integral hotărîrea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 16 martie 2023, cu remiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecători.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 18 iulie 2024 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Colodrovschi Igor.

S-a constatat încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului şi art. 1 din Primului Protocol la Convenție, realizată prin încălcarea dreptului lui Colodrovschi Igor la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 şi încălcarea dreptului la protecția proprietății.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Igor Colodrovschi, pentru neexecutarea hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008, suma de 120 000 (una sută douăzeci mii,00) lei cu titlu de prejudiciu material – cheltuieli suportate pentru închirierea spațiului locativ pentru perioada 01 iulie 2019 – 31 decembrie 2021 şi suma de 1 900 (una mie nouă sute,00) Euro convertiți în valuta națională conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu moral cauzat în legătură cu neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 pentru perioada 01 mai 2019 – 30 iunie 2022.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 18 iulie 2024, la 15 august 2024, reprezentantul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Pantea Daniel a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Argumentele apelului:

În argumentarea cererii de apel, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că hotărîrea Judecătoriei ***** sediul Centru din 18 iulie 2024 este neîntemeinică şi pasibilă casării, or din analiza detaliată a acesteia, se constată, că sînt enumerate doar circumstanţele de fapt şi de drept invocate de către părţile la proces, cu o transcriere a normelor juridice din legislaţia în vigoare, fără argumentarea juridică a soluţiei judecătoreşti.

Cu referire la fondul acţiunii, subliniază că conform practicii juridice naţionale, statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti,

iar elucidarea cazurilor şi condiţiilor de răspundere patrimonială se face printr-o lege specială.

În ce priveşte încasarea sumei de 1 900,00 EURO cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma încălcării termenului rezonabil la executarea hotărîrii judecătoreşti, consideră, că instanţa de fond nejustificat, exagerat şi excesiv a dispus încasarea din contul bugetului de stat a acestui prejudiciu, în condiţiile în care pricina nu a fost examinată sub toate aspectele şi s-a dat o apreciere incorectă a probelor prezentate.

În asemenea circumstanţe şi prin prisma raportului motivat prezentat de către executorul judecătoresc, reţine, că de către autoritatea responsabilă de executarea hotărîrii judecătoreşti au fost întreprinse toate măsurile care puteau a fi în mod raţional întreprinse pentru executarea documentului executoriu vizat.

În acest context, subliniază, că în materia drepturilor omului potrivit jurisprudenţei Curţii Europene, o recunoaştere oficială şi publică a violării constituie prin sine o satisfacţie echitabilă suficientă pentru orice prejudiciu moral eventual suferit de reclamant. Totodată, în cazul în care instanţa se va pronunţa asupra necesităţii acordării în speţă a prejudiciului moral, solicită ca mărimea acestuia să fie diminuat în raport cu posibilităţile reale ale bugetului de stat a ţării.

Subsecvent, consideră că instanţa de judecată la emiterea hotărârii din 18 iulie 2024 nu a apreciat obiectiv şi în detaliu toate circumstanţele cauzei. Astfel, Curtea Europeană în litigii similare reaminteşte că aprecierea termenului rezonabil de executare urmează a fi făcut după anumite criterii de apreciere, cum sînt: complexitatea cauzei, comportamentul părţilor, care include aprecierea comportamentului reclamantului şi a autorităţilor, şi miza (interesul) pentru reclamant.

Referitor la soluţia privind încasarea prejudiciului material, consideră că instanţa nejustificat şi neîntemeiat a admis această solicitare fără a ţine cont de hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.646 din 10.07.2018, prin care a fost aprobat un regulament cu privire la modul de achitare a indemnizaţiei pentru închirierea spaţiului locativ funcţionarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne din RM.

Menționează că funcţionarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care nu sunt asiguraţi cu spaţiu locativ (inclusiv cămin) la locul de muncă, li se plăteşte o compensaţie bănească pentru închirierea (subînchirierea) spaţiului locativ (în continuare compensaţie) în cuantumul prevăzut de contractual de închiriere (subînchiriere) a locuinţei, dar care să nu depăşească salariul de funcţie al acestora.

În asemenea circumstanţe plata pentru chirie îi revine serviciului financiar al Ministerului Afacerilor Interne, autorităţilor administrative şi instituţiilor din subordine vor efectua plata compensaţiei.

Mai mult, Legea nr.87, nici nu prevede încasarea unor astfel de cheltuieli cu titlu de prejudiciu, o asemenea cerere urmează a fi înaintată într-o procedură separată şi anume împotriva autorităţii publice locale, or, Ministerul Justiţiei nu poate fi obligat să execute din contul statului o obligaţie care îi revine nemijlocit Consiliului şi Primăriei mun. *****.

Prin urmare, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului reiterează, că la acordarea sumei de bani cu titlu de prejudiciu moral, se ia în consideraţie asemenea factori precum: vîrsta reclamantului/intimatului, venitul său personal, perioada pe parcursul căreia hotărîrea nu a fost executată şi alte aspecte relevante.

Susţine, că şi instanţa de judecată nu trebuie să-şi formeze o idee preconceputǎ conform căreia presupusa încălcare a unui drept implică în mod obligatoriu şi existenţa unui prejudiciu, este necesar de stabilit prin probe, dacă a existat în mod veridic un prejudiciu.

Astfel, un asemenea comportament are un efect nociv nu doar pentru societate cît şi pentru cadrul legal din motiv că se creează un precedent care cu trecerea timpului este tot mai greu de remediat.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei ***** (sediul Centru) a fost pronunțat la 18 iulie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 15 august 2024, (f.d. 36 Vol. II), Colegiul judiciar constată că acesta a fost declarat în termen.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, intimatul Colodrovschi Igor a solicitat respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiată și menținerea hotărârii instanței de fond, menționând că acesta este al 14 litigiu și nici o acțiune din partea debitorului nu s-a întreprins. La moment este angajat în cadrul MAI și de indemnizație conform Hotărârii de Guvern, nu beneficiază. Imobilul care îl închiriază este legalizat, fiind prezentate toate recipisele. La moment nu mai închiriază, perioada de trei ani, fiind ultima perioadă care a invocat-o.

Reprezentantul apelatului Ministerului Justiției al R.Moldova și intervenienții accesorii Consiliul mun. *****, Primăria mun. ***** și executorul judecătoresc Doroftei Igor nu s-au prezentat în ședință, procedura de citare a fost respectată. Astfel, instanța de apel a considerat posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa părților pe dosar. Or, în conformitate cu art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a

reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră cererea de apel urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

De asemenea, conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În acord cu dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea

argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Instanța de apel mai menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Din lucrările cauzei rezultă că prin hotărârea nr.3-2380/08 din data de 28.10.2008, emisă de Curtea de Apel ***** a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Colodrovschi Igor împotriva Primăriei mun. ***** privind obligarea asigurării cu spațiu locativ, astfel, Primăria mun. ***** a fost obligată să acorde spaţiu locativ în conformitate cu normele stabilite de legislație, (f.d.6, vol. I).

Urmare a emiterii hotărârii nominalizate, reclamantul a obținut dreptul de a primi de la Primăria mun. ***** spațiu locativ conform normelor în vigoare, în consecință reclamantul Colodrovschi Igor a prezentat titlul executoriu spre executare executorului judecătoresc s. Centru în termenul stabilit de lege, iar la 10.12.2008 executorul judecătoresc a expediat documentul executoriu Primăriei mun. ***** pentru executare benevolă, fapt ce rezultă din informația nr. R064-132/2021 din 15.11.2021.

Potrivit raportului motivat prezentat de executorul judecătoresc Doroftei Igor din 24.10.2022, documentul executoriu a fost strămutat, în temeiul art.32 alin.(1) lit.(c) Cod de executare, de către executorul judecătoresc Talmaci Roman la 05 decembrie 2012.

În cadrul procedurii de executare, Primăria mun. ***** a fost somată repetat în privinţa executării hotărârii, la 06 decembrie 2012, 22 iulie 2013, 15 septembrie 2014, 22 octombrie 2014 şi 07 noiembrie 2014, însă, prin comunicatele din 18 decembrie 2012, 30 august 2013, 26 septembrie 2014 şi 06 noiembrie 2014, debitorul a informat executorul judecătoresc despre imposibilitatea executării, invocându-se lipsa mijloacelor băneşti şi a spaţiului locativ liber în mun. *****, totodată, menţionând despre demersurile înaintate Guvernului Republicii Moldova, prin care s-a solicitat alocarea mijloacelor financiare pentru construcţia acestor spaţii.

Conform informației prezentate, la 22 septembrie 2014, pârâtului i-a fost acordat termen de executare până la 03 noiembrie 2014, cu avertizarea persoanei cu funcţie de răspundere despre consecinţele în caz de neexecutare a hotărârii judecătoreşti.

La 14 noiembrie 2014 în privinţa Primarului General al mun. ***** - Chirtoacă Dorin, a fost pornită o cauză contravenţională prin prisma art.318 alin. (2) Cod contravenţional, iar prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Centru mun. ***** din 24 decembrie 2014, menţinută prin decizia Curţii de Apel ***** din 11 martie 2015, procesul contravenţional a fost încetat, din motivul lipsei faptului contravenţiei, instanţa, constatând că neexecutarea hotărârii se datorează lipsei spaţiului locativ liber în mun. *****, în continuare, instanţa apreciind că în comportamentul Primarului General al mun. ***** nu sunt întrunite semnele componenţei de contravenţie prevăzute de art.318 alin.(2) Cod contravenţional, (f.d.10-11, vol. I).

Ulterior, la 01 februarie 2016, executorul judecătoresc a solicitat Primăriei mun. ***** informaţia privind executarea hotărârii.

Astfel, la 25.02.2016 Primăria mun. ***** a comunicat că la acel moment deținea spre executare peste 265 de documente executorii de categoria dată, iar, autoritățile administrație publice locale sunt în imposibilitate de a executa, în legătură cu lipsa spațiului locativ și a mijloacelor bănești pentru construcția lor.

În scopul executării actului judecătoresc, prin somaţia din 27 aprilie 2016, Primarului General al mun. ***** - Chirtoacă Dorin, i-a fost solicitată informaţia dacă a fost propusă în şedinţele Consiliului mun. ***** chestiunea privind executarea documentelor executorii nominalizate, sau Primăria mun. ***** a întocmit proiecte de decizie cu privire la executarea documentelor executorii nominalizate şi dacă a transmis aceste proiecte spre examinare în Consiliu, la fel, Primarul General, fiind obligat să întreprindă, în termen de 20 zile, acțiuni concrete în vederea executării eficiente a documentului executoriu.

După cum s-a constatat, la aceeași dată, 27.04.2016 a fost somat Secretarul Consiliului mun. *****, Didencu Valeriu fiindu-i solicitată informația, dacă, Primarul general al mun. ***** a convocat și/sau a propus la una din ședințele Consiliului mun. *****, chestiunea privind executarea documentului nominalizat, sau dacă, în secretariatul Consiliului mun. ***** au fost înregistrate proiectele de decizii privind executarea documentului executoriu, și dacă aceste proiecte au fost avizate de către secretarul Consiliului.

La 13.05.2016 Primăria mun. ***** a informat ca, nu dispune de spațiu liber în mun. ***** și mijloace financiare necesare pentru construcția acestui spațiu, fiind înaintate demersuri repetate Guvernului Republicii Moldova pentru alocarea mijloacelor bănești, iar, odată cu identificarea spațiului locativ vor fi executate toate cele 265 hotărâri judecătorești cu privire la alocarea spațiului locativ.

La 26.05.2016, Secretarul Consiliului mun. ***** a comunicat că proiectele de decizii n-au fost avizate de către Secretar și nici n-au fost transmise spre examinare în Consiliu, ținând cont că, proiectele date n-au fost perfectate, coordonate și remise de către Primărie, în modul stabilit de legislație.

Ulterior, la 07.02.2017 Primăria și Consiliul mun. ***** au fost interpelate despre măsurile întreprinse în vederea executării, care n-au răspuns, interpelările fiind expediate repetat la 10.04.2017.

Prin răspunsul Primăriei mun. ***** din 19.04.2017, s-a comunicat că debitorul este în imposibilitate de executare, iar, pentru executarea a 232 titluri de executare privind asigurarea cu spațiu locativ, sunt necesare mijloace bănești în mărime de 147 551 229 lei, de care administrația publică locală nu dispune.

La 05.09.2017, în vederea executării documentului executoriu a fost somat Primarul General Interimar - Nistor Grozavu, care la 20.09.2017 a informat că, la identificarea spațiului locativ liber, va întreprinde toate măsurile necesare, însă, în prezent din lipsa mijloacelor bănești, debitorul este în imposibilitate de executare. După cum s-a constatat, la 03.10.2017, Direcția Generală Locativ Comunală a Primăriei mun. ***** a adresat Viceprimarului - Nistor Grozavu un demers pentru includerea în bugetul pe programe pentru anul 2018 și estimării pe anii 2019- 2020 un obiectiv ce prevede construcția blocului locativ de locuințe în scopul executării documentelor executorii existente.

Prin răspunsul din 09.10.2017, Primăria mun. ***** a concluzionat că, o modalitate de executare la momentul actual a unor hotărîri de judecată privind asigurarea cu spații locative, ar fi, încheierea tranzacțiilor de împăcare prin acordarea compensațiilor bănești, or, schimbarea modului sau ordinii de executare, în conformitate cu art.252 Cod de procedură civilă, achitarea echivalentului bănesc în locul spațiului locativ. Creditorul fiind informat despre modalitățile propuse de către debitor, n-a informat executorul judecătoresc despre măsurile întreprinse. La fel, debitorul a comunicat că, prin decizia Consiliului mun. ***** nr.15/1 din 22.12.2017 cu privire la aprobarea bugetului municipal pe anul 2018 în lectura a doua și corelarea acestuia, anexa nr.15 pentru anul 2018, s-au alocat 1687 mii lei, pentru elaborarea documentației de proiect pentru construirea blocului de locuințe sociale.

Prin demersul adresat la 27.12.2017 de către Primăria mun. *****, autoritatea publică locală informează Guvernul Republicii Moldova și Parlamentul Republicii Moldova, despre situația problematică în privința executării hotărârilor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ, la moment 228 de hotărâri, cu convocarea unei ședințe cu factorii de decizie pentru identificarea unor soluții.

Fiind interpelat debitorul repetat, la 14.05.2018, Primăria mun. ***** a informat că prin Dispoziția Primarului general interimar din 23.02.2018, a fost inclusă pe ordinea de zi cu nr.34, la ședința extraordinară a Consiliului mun. ***** din 27.02.2018 „informație referitor la hotărîrile de judecată conform cărora Primăria este obligată să asigure cetățenii cu spațiu locativ”, ședința a fost prelungită pe 13.03.2018.

Prin dispoziția Primarului general interimar nr.4 din 08.06.2018 a fost inclusă pe ordinea de zi cu nr.31, la ședința extraordinară a Consiliului mun. ***** din 14.04.2018 „informație referitor la hotărîrile de judecată conform cărora Primăria este obligată să asigure cetățenii cu spațiul locativ", ședința fiind programată pentru 14.06.2018, iar despre rezultatele acesteia nu se cunoaște.

Prin răspunsul Primăriei mun. ***** din 26.07.2018, debitorul s-a obligat să execute documentul executoriu, odată cu identificarea spațiului locativ, informând despre răspunsul Guvernului Republicii Moldova din 22.05.2018, privind imposibilitatea alocării din bugetul de stat a mijloacelor bănești pentru construcția spațiului locativ pentru anii 2019-2021.

Ulterior, la 29.03.2019, în vederea măsurilor de executare au fost somați Primarul General Interimar - Codreanu Ruslan, Secretarul Interimar al Consiliului mun. *****-Talmaci Adrian și șeful Direcției Locuințe - Burdiumov Ion.

La 03.05.2019, debitorul a informat că în prezent executarea nu este posibilă, reiterând poziția sa anterioară și anume lipsa spațiului locativ și a mijloacelor bănești pentru construcția acestuia, suplimentar indicând că la adresarea Primăriei mun. *****, Guvernul R. Moldova la etapa elaborării cadrului bugetar pe termen mediu (CBTM) pe anii 2019-2021, nu s-au prevăzut alocații în vederea construcției locuințelor sociale.

După cum s-a constatat, debitorul Primăria mun. *****, la 18.04.2019, s-a adresat Guvernului R. Moldova, cu solicitarea alocării surselor financiare în scopul executării hotărârilor judecătorești, iar creditorilor le-a fost solicitată prezentarea actelor, în vederea examinări lor și a posibilității executării documentelor executorii (11 acte).

Drept urmare a interpelărilor debitorului despre măsurile întreprinse în identificarea spațiului liber, acesta a informat că, referitor la 10 apartamente din str. Carierei 5 mun. ***** care urmau să fie transmise în rezultatul contractului încheiat cu S.R.L. „Lagmar Impex" la 20.01.2015, debitorul urmând să identifice aceste spații, care la data de 02.07.2019, încă nu erau transmise.

La 28.06.2019, debitorul a informat că, în conformitate cu art.249 alin.(2) din Codul administrativ, pentru executarea hotărîrilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare erau competente instanțele de apel. La 01.10.2019, executorul judecătoresc a strămutat Curții de Apel *****, documentul executoriu nr.3-2380/08 din 28/10/2008 privind obligarea Primăriei mun ***** să-i acorde spațiu locativ lui Colodrovschi Igor, pentru continuarea executării în conformitate cu normele stabilite de legislație.

Prin încheierea din 10.10.2019 Curtea de Apel ***** a refuzat în inițierea procedurilor de executare, documentele executorii fiind restituite executorului judecătoresc, instanța motivând că, documentele executorii aflate în executare până

la 01.04.2019, data intrării în vigoare a codului administrativ, vor fi executate de către executorul judecătoresc.

La 31.10.2019, nefiind de acord, executorul judecătoresc a contestat încheierea Curții de Apel ***** din 10.10.2019. La 18.12.2019, prin decizia Curții Supreme de Justiție, recursul executorului judecătoresc a fost respins pe aceleași temeiuri. Astfel, la 11.02.2020, în scopul inițierii procesului de examinare a aspectelor ce țin de identificarea soluțiilor privind executarea hotărîrilor de judecată referitor la asigurarea unor categorii de persoane cu spații locative, a avut loc o întrevedere a Ministrului Justiției Fadei Nagacevschi cu Viceprimarul mun. ***** Ilie Ceban.

După reluarea procedurilor de executare, la 11.03.2020, debitorul a fost somat să execute documentul executoriu, acesta informând la 06.04.2020 că, „...la indicația Cancelariei de Stat din 27.12.2019, privind alocarea din bugetul de Stat a mijloacelor financiare în vederea executării de către Primăria mun. ***** a hotărârilor judecătorești cu privire la asigurarea cu spațiu locativ, Ministerul Finanțelor, prin scrisoarea din 16.01.2020, a informat Cancelaria de Stat, Ministerul Justiției și Primăria mun. ***** despre faptul că în scopul realizării obiectivelor propuse se va examina oportunitatea atragerii surselor financiare de la partenerii externi de dezvoltare și realizarea unui proiect de Parteneriat public privat (PPP) cu alocarea terenurilor de către Primăria mun. ***** în calitate de contribuție partenerului privat la construirea locuințelor. La fel, în scrisoarea dată s-au propus etapele esențiale de derulare a acțiunilor reale în scopul realizării obiectivului propus.

După cum s-a indicat, la 24.06.2020 Direcția generală locativ comunală și amenajare a Primăriei mun. ***** a intervenit cu un demers privind reactualizarea/totalizarea informației documentelor executorii - asigurarea cu spațiu locativ aflate în executare, lista fiind comunicată DGLCA la data de 08.07.2020.

La 18.05.2021, executorul judecătoresc a somat Primarul General al Primăriei mun. ***** și Direcția generală locativ-comunală în privința executării documentului executoriu.

Ulterior, la 10.06.2021, prin răspunsul comun, Primăria mun. ***** și direcția specializată, a informat că, în executare se află 227 titluri executorii privind asigurarea cu spațiu locativ, acestea fiind în imposibilitate executare din lipsa spațiului locativ și a mijloacelor bănești pentru construcția acestora.

La 25.05.2021 Primăria mun. ***** s-a adresat cu un demers către Ministerul Economiei și al Infrastructurii R. Moldova cu solicitarea de a aloca din bugetul de stat surse financiare în scopul executării hotărârilor judecătorești.

Prin răspunsul din 10.06.2021, debitorul a menționat că, în temeiul art.77 Cod de executare, în cazul în care executarea este dificilă sau imposibilă, executorul

judecătoresc sau părțile în proceduri executare pot înainta în instanța de judecată o cerere privind schimbarea modului și ordinii de executare.

La 30.07.2021, prin notificarea executorului judecătoresc, creditorului i-a fost propusă înaintarea instanței de judecată a cererii privind schimbarea modului și ordinii de executare a hotărârii judecătorești, creditorul, recepționând la 02.08.2021, nu a informat despre măsurile întreprinse. La 25.08.2021, DGLCA a confirmat faptul recepționării, notificării executorului judecătoresc 30.07.2021.

La 29.10.2021, DGLCA a CMC a solicitat executorului judecătoresc, la demersul Ministerului Justiției nr.05/6903 din 14.09.2021, referitor la necesitatea elaborării și aprobării de Guvern a unui plan multianual privind asigurarea cu locuințe, actualizarea informației asupra creditorilor care urmează să fie asigurați cu spațiul locativ.

La 15.11.2021, creditorul a fost notificat despre depunerea actelor solicitate în cancelarie debitorului, acesta conformându-se, la 21.11.2021 despre acest fapt. La 12.05.2022, Primăria mun. ***** și direcția de ramură (DGLCA) au fost somate în scopul executării documentului executoriu, iar la 27.05.2022, debitorul a informat că, deține spre executare 227 titluri executorii de categoria dată invocând art.8 lit.(b) (c) din Legea nr.75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, și anume exercitarea atribuțiilor ce țin de asigurarea cu locuințe a cetățenilor în general și a executării hotărârilor judecătorești, în special, enunțând dispoziția lit.(c) art.8, (f.d.98-101, vol. I).

Colegiul reține că reclamantul/intimat Colodrovschi Igor activează în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova din data de 14.07.1997, iar la data depunerii acțiunii în instanța de judecată, deținea funcția de șef al Direcției prevenirea corupției a IGP al MAI, fapt confirmat prin certificatul nr.34/3-238rc din 17.06.2022, (f.d.30, vol. I), iar conform certificatului nr. 34/5-2324 din 20.06.2022 se atestă că acesta nu a beneficiat și nu beneficiază de indemnizație pentru închirierea spațiului locativ, (f.d.31, vol. I).

Tot din materialele cauzei urmează că Colodrovschi Igor la data de 21 iunie 2022 s-a adresat cu cerere în instanță solicitând, în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 şi încălcarea dreptului la protecția proprietății, încasarea sumei de 120000 lei cu titlu de prejudiciu material – cheltuieli suportate pentru închirierea spațiului locative pentru perioada 01 iulie 2019 – 31 decembrie 2021 şi suma de 1900 Euro cu titlu de prejudiciu moral cauzat în legătură cu neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 pentru perioada 01 mai 2019 – 30 iunie 2022.

Iar, prin hotărârea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 18 iulie 2024 a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Colodrovschi Igor, fiind constatată încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului şi art. 1 din Primului Protocol la Convenție, realizată prin încălcarea dreptului lui Colodrovschi Igor la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 şi încălcarea dreptului la protecția proprietății. S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantului Igor Colodrovschi, pentru neexecutarea hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008, suma de 120000 (una sută douăzeci mii,00) lei cu titlu de prejudiciu material – cheltuieli suportate pentru închirierea spațiului locativ pentru perioada 01 iulie 2019 – 31 decembrie 2021 şi suma de 1 900 (una mie nouă sute,00) Euro convertiți în valuta națională conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu moral cauzat în legătură cu neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 pentru perioada 01 mai 2019 – 30 iunie 2022.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, apelantul Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei *****, sediul Centru din 18 iulie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că soluţia instanței de fond privind admiterea integrală a acțiunii, este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

Or, Colegiul reține că potrivit art. 1 alin. (1) din Legea RM nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti. Aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.

Conform art. 2 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii

judecătoreşti, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Alin.(2) prevede că repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare *reclamant*). Potrivit alin.(3), prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare. Iar, potrivit alin.(4), prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia prejudiciului se face de la bugetul de stat. Potrivit prevederilor alin.(6), mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

În conformitate cu art. 4 din Legea nr. 87 din 21.04.2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului. Instanţa de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărîrii judecătoreşti prezintă Ministerului Justiţiei un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil şi, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.

Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond just a admis acțiunea depusă de Colodrovschi Igor, reținând faptul că până la data înaintării prezentei acțiuni – 21 iunie 2022, nu a fost executată hotărârea Curții de Apel ***** din 28 octombrie 2008, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la dosar.

Sub acest aspect, Colegiul remarcă că executarea hotărârii judecătoreşti constituie parte integrantă a procesului, iar Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăților Fundamentale la art. 6 § 1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa. Respectiv, cerința Convenției ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente şi al părţilor.

Prin urmare, la caz, Colegiul atestă că instanța de fond just a constatat că cerința lui Colodrovschi Igor cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel ***** din 28 octombrie 2008, este întemeiată şi urmează a fi admisă, or, Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu a executat sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral.

Colegiul constată că hotărârea Curții de Apel ***** din 28 octombrie 2008, a rămas neexecutată pînă în prezent.

Potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului dezvoltată în hotărârile: (*Prodan contra Moldovei din 18 mai 2004*), (*Ţîbîrneac contra Moldovei din 16 octombrie 2007*), (*Sîrbu contra Moldovei din 15 iunie 2004*), Curtea a constatat că articolul 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanţă”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în faţa instanţelor judecătoreşti în litigii civile. Totuşi, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă şi obligatorie să rămână neexecutată în detrimentul unei părţi. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părţilor aflate în litigiu – proceduri care sunt echitabile, publice şi prompte – fără a proteja executarea hotărârilor judecătoreşti; a interpreta articolul ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanţă şi îndeplinirea procedurilor ar putea duce la

situaţii incompatibile cu principiul preeminenţei dreptului, pe care Statele Contractante şi-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenţia. Executarea unei hotărâri pronunţate de orice instanţă trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului" în sensul articolului 6 (*a se vedea Hornsby v. Greece, hotărâre din 19 martie 1997, Reports 1997-II, p.510, § 40*).

Totodată, la aprecierea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătoreşti urmează a fi luate în considerare anumite criterii precum complexitatea cauzei ce se apreciază de asemenea după caz şi individual; comportamentul părţilor care include aprecierea comportamentului reclamantului şi a autorităților; şi miza (interesul) pentru reclamant ce relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

La caz Colegiul atestă că Colodrovschi Igor a întreprins acțiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătorești, a depus cereri în adresa executorului judecătoresc, în instanța de judecată cu privire la neexecutarea hotărârii judecătorești. Respectiv, se atestă cu certitudine că neexecutarea hotărârii Curții de Apel ***** din 28 octombrie 2008, nu poate fi imputată lui Colodrovschi Igor, şi pe cale de consecință urmează a fi analizat comportamentul autorităților implicate în neexecutarea acestei hotărâri, care sunt responsabile de executarea acestui act judecătoresc, or, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral, material, revine statului.

Colegiul remarcă, că instanța de fond just a reținut că debitorul executării este o autoritate de stat - un organ al administrației publice locale, Consiliul municipal *****, care nu a executat hotărârea judecătorească, invocându-se drept motiv lipsa spațiului locativ și a mijloacelor financiare suficiente pentru construirea locuințelor sociale.

Respectiv, instanța de fond just a reținut că din materialele dosarului rezultă că procedura de executare a deciziei Curții de Apel ***** din 28 octombrie 2008 a fost intentată la 10 decembrie 2008 și se află spre executare silită în procedura executorului judecătoresc Doroftei Igor, însă până la moment această hotărâre nu este executată, fiind încălcat dreptului lui Colodrovschi Igor la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel ***** din 28 octombrie 2008.

Prin urmare, Colegiul atestă că instanța de fond just a constatat că autoritățile naționale nu au întreprins careva acțiuni concrete şi măsuri necesare în vederea executării hotărârii Curții de Apel ***** 28 octombrie 2008, din care motiv documentul executoriu nr. 3-2380/2008 din 28 octombrie 2008, este neexecutat până în prezent, iar solicitarea creditorului Colodrovschi Igor este evidentă, fiind bazată pe dreptul acestuia la asigurarea cu spațiu locativ.

În astfel de circumstanțe, instanța de fond just a conchis că este cert stabilit că, reclamantului Colodrovschi Igor i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătoriei Curții de Apel ***** 28 octombrie 2008, nefiind prezentate probe în aspectul că debitorul executării a întreprins măsuri suficiente de înlăturare a încălcărilor admise în procedura de executare a titlului executoriu, or, statul are obligația pozitivă să organizeze un sistem de executare al hotărârilor judecătorești care să fie efectiv atât de drept, cât și în practică, precum și să asigure executarea acestora fără întârziere necuvenite.

Sub acest aspect, Colegiul constată că instanța de fond just a constat că hotărârea Curții de Apel ***** din 28 octombrie 2008, nu a fost executată până în prezent, astfel fiindu-i încălcat dreptul lui Colodrovschi Igor, la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, garantat de art. 6 par.1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului şi libertăților fundamentale în perioada 01.07.2019-31.12.2021.

Cu referire la solicitarea reclamantului/intimat privind încasarea prejudiciului material în mărime de 120 000 lei pentru perioada 01.07.2019-31.12.2021, Colegiul reține că prin hotărârea nr.3-2380/08 din 28 octombrie 2008 emisă de Colegiul de Contencios Administrativ al Curții de Apel *****, Primăria mun. ***** a fost obligată să acorde lui Colodrovschi Igor spaţiu locativ în conformitate cu normele stabilite de legislație.

Astfel, prin neexecutarea actului judecătoresc menționat, reclamantul/intimat a fost lipsit de posibilitatea utilizării propriului spațiu locativ, dreptul la care i-a fost recunoscut prin hotărâre judecătorească irevocabilă, fiind ținut la închirierea spațiului de locuit.

Drept urmare, cauzarea prejudiciului material al reclamantului/intimat este în directă proporționalitate cu inacțiunea autorității publice debitoare, de executare a hotărârii judecătorești și asigurării cu spațiu locativ, prejudiciu ce a luat forma plăților pentru chiria spațiului locativ. Or, în situația în care hotărârea judecătorească era executată, necesitate în închirierea spațiului locativ de către reclamant, nu era.

După cum s-a constatat, la data de 08.10.2020 Colodrovschi Igor a încheiat contract de locațiune (închiriere) a încăperii de locuit (apartament), care este valabil până la data de 31.12.2022 și care a fost înregistrat la Direcția Deservire Fiscală Rîșcani. (f.d.34, vol. I)

Potrivit pct.3.1 al contractului nominalizat, plata pentru chiria apartamentului este de 4000 lei pe lună, iar conform pct.3.3 mărimea plății pentru chirie nu se supune modificării pe întreaga perioadă de valabilitate a prezentului contract. Faptul suportării cheltuielilor pentru achitarea chiriei spațiului locativ se confirmă prin ordinele de încasare a numerarului conform cărora au fost achitate impozitele pe venit aferente operațiunilor de predare în posesie și folosință a locuinței

închiriate (f.d.39-45, vol. I), de asemenea, și prin recipisele și anexate la materialele cauzei. (f.d.35-38, vol. I)

Astfel, urmare a neexecutării hotărârii nominalizate supra, reclamantul/intimat a fost pus în situația să închirieze un spațiu locativ și să suporte cheltuieli pentru plata chiriei, fapt ce denotă că cerința privind repararea prejudiciului material în mărime de 120000 lei pentru perioada 01.07.2019 - 31.12.2021, este întemeiată și corect a fost admisă de către instanța de fond.

Ce ține de solicitarea reclamantului/intimat privind încasarea prejudiciului moral, Colegiul reține că, în conformitate cu art.2036 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri, prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

Art. 2037 alin. (1) și (2) Cod civil, statuează că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate, caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Colegiul reține că, la aprecierea prejudiciului moral, se ia obligatoriu în consideraţie principiul general al echităţii şi faptul că suma nu trebuie să fie vădit disproporţională cu sumele acordate de Curtea Europeană în speţele similare. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului şi se apreciază individual pentru fiecare caz, luânduse în consideraţie argumentele ambelor părţi în proces.

La fel, în hotărârea CtEDO din 10 noiembrie 2004, în cauza Ernestina Zullo vs Italia, Curtea a menţionat că mărimea daunei morale va fi stabilită în funcţie şi de nivelul de viaţă în statul respectiv.

În vederea stabilirii cuantumului prejudiciului moral ce urmează a fi acordat lui Colodrovschi Igor pentru încălcarea dreptului său, Colegiul consideră că instanța de fond întemeiat a reținut că, debitorul procedurii de executare este o autoritate publică – Primăria mun. *****, o structură statală, care nu poate invoca lipsa fondurilor sau imposibilitatea executării, considerente din care argumentele reprezentantului pârâtului/apelant cu privire la faptul că neexecutarea documentului executoriu este generat de lipsa spațiului locativ și a surselor financiare, nu pot fi reținute.

Or, în speță, conform probatoriului anexat la dosar, s-a constatat cu certitudine încălcarea în continuu a dreptului creditorului Colodrovschi Igor la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești pe parcursul a 15 ani.

Respectiv, Colegiul civil consideră că instanța de fond la stabilirea cuantumului prejudiciului moral întemeiat a luat în considerație interesul sporit pe care îl are reclamantul/intimat în executarea hotărârii judecătorești al cărui beneficiar este, faptul că obiectul executării ține de asigurarea cu spațiu locativ, ce reprezintă un interes primordial pentru Colodrovschi Igor și familia acestuia, durata neexecutării continue, care este una considerabilă, acordându-i o satisfacție echitabilă din contul bugetului de stat în mărime de 1900 euro, convertiți în valuta națională conform cursului BNM la data executării hotărârii, cu titlu de prejudiciu moral cauzat în legătură cu neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curţii de Apel ***** nr. 3-2380/08 din 28 octombrie 2008 pentru perioada 01 mai 2019 – 30 iunie 2022.

Or, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu şi interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art.130 Cod de procedură civilă, Colegiul civil concluzionează că acţiunea reclamantului/intimat Colodrovschi Igor împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenienții accesorii Primăria mun. *****, Consiliul mun. *****, executorul judecătoresc Doroftei Igor cu privire la constatarea încălcării art. 6 par. 1 din CEDO, art. 1 al Protocolului 1 la CEDO exprimat prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, repararea prejudiciului material și moral, întemeiat a fost admisă.

Acestea fiind stabilite, Colegiul reiterează că concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de către Ministerul Justiției al R.Moldova.

Se menține hotărârea Judecătoriei *****, (sediul Centru) din 18 iulie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Colodrovschi Igor către Ministerul Justiției al R.Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Ala Malîi

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Constantin Roșca